

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemoma nedelje in praznike. — Inzerati do 80 petič A Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst A Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.— Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

PRVI JUGOSLOVENSKI SENAT

Včeraj je bil izvoljen prvi jugoslovski senat — Volitve so se izvršile v najlepšem redu in ob impozantni volilni udeležbi

Beograd, 4. januarja. V vsej državi so se vršile včeraj volitve senatorjev. Jugoslavija je s tem dobila svoj prvi senat, ki bo gotovo mnogo pripomogel k uravnoteženju našega političnega življenja in skupno z Narodno skupščino iskati najuspešnejša pota in sredstva, da prebrodimo sedanje težke čase in dosežemo gospodarsko in kulturno povzdigo ter napredek in blagostanje vsega naroda in države. Kakor novembarske volitve v Narodno skupščino, so tudi včerajšnje volitve v senat dokumentirale politično zrelost našega naroda ter prožile vsemu svetu nov dokaz, da koračka Jugoslavija čvrsto po poti, ki jo je začrtal naš modri vladar.

Volitve so se izvršile po vsej državi v najlepšem redu. Udeležba pri volitvah je še daleko večja, kakor je bila pri volitvah v Narodno skupščino, dasiravno so bile tokrat vremenske prilike skrajno neugodne ter so snežni zameti mnogim volilnim upravičencem onemogočili, da bi izvršili svojo državljansko pravico in dolžnost. Dasiravno dopušča volilni zakon za senat poljubno število kandidatnih list, ker za volitve v senat niso predvidene državne kandidatne liste, marveč kandidatne liste za posamezne banovine, se je tudi pri teh volitvah manifestirala popolna enodušnost. V vseh banovinah razen v zetski je bila vložena samo po ena kandidatna lista, le v zetski banovini sta bili dve kandidatni listi. To je le nov dokaz, kako jalovi so bili izgovori propagatorjev abstinence pri novembarskih volitvah v Narodno skupščino, ko so se izgovarjali na to, da jim zaradi predpisov zakona, ki določa kandidatno listo za vsa država, kandidatura ni bila mogoča. Tokrat bi bili prav lahko vložili svojo kandidatno listo, toda tega niso storili in so s tem le dokazali, da jim ni do resnega in stvarnega dela, do resničnega dela za dobrobit ljudstva, marveč da bi hoteli še nadalje uganjati demagogijo in da imajo na umu le svoje strankarske in osebne koristi. Gotovo pa je veličastna zmaga jugoslovenske ideje pri novembarskih volitvah tudi marsikomu izmed njih odprla oči. Pa vse to je danes več ali manj postranskega pomena. Včerajšnje volitve so le še bolj ojačale vero v napredek in srečno bodočnost Jugoslavije in v tem tiči njihov glavni pomen.

Rezultati

Podrobni rezultati volitev so naslednji:

Beograd, Zemun in Pančevo: volilnih upravičencev 65, oddanih glasov 57; izvoljeni: Jovan Stanković, bivši minister in univerzitetni profesor, namestnik Mihajlo Djukić, trgovec in podpredsednik Trgovske zbornice.

Dravska banovina: volilnih upravičencev 1113, oddanih glasov 1051, v odstotkih 94,5; izvoljeni: dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik v Ljubljani, dr. Fran Novak, odvetnik v Ljubljani, dr. Janko Rajar, upokojeni veterinarski delegat Jugoslavije na Dunaju, dr. Miroslav Ploj, bivši veliki župan v Mariboru in delegat v reparacijski komisiji; namestniki: dr. Alojzij Gorican, odvetnik in župan v Kranju, Ivan Sancin, bivši kmetijski načelnik v Ljubljani in Jakob Zadravec, industrijec v Središču.

Savska banovina: volilnih upravičencev 664, oddanih glasov 621; izvoljeni: dr. Stanko Šverljuga, bivši finančni minister; dr. Marko Kostrenčič, minister za socialno politiko; dr. Ljudevit Gaj, bivši veliki župan; Petar Teslić, industrijec; Franjo Kukuljević-Saksinski, bivši veliki župan; Toma Jalžabetić, posestnik; Ljubomir Tomašić, odvetnik; Ivan Gmajner, odvetnik in Peter Dobrović, posestnik.

Dunavska banovina: volilnih upravičencev 927, oddanih glasov 885; izvoljeni: Kosta Timotijević, minister brez portfelja; dr. Stanojlo Vukčević, zdravnik in bivši predsednik Narodne skupščine; dr. Emil Gavrilov, novinar; Milan Marković, odvetnik; Stevan Mihalčić, duhovnik; Milutin Petrović, upokojeni predsednik okrožnega sodišča; Antun Vidaković, banski svetnik in posestnik ter Milan Polović, novinar.

Drinska banovina: volilnih upravičencev 509, oddanih glasov 498, izvoljeni: Atanasije Sola, bivši minister; Pavle Vujić, ravnatelj gimnazije; Matej Popović, duhovnik; Šerif Arnautović, ravnatelj Vakufo in Stjepan Janković, profesor v pokouju.

Vrbavska banovina: volilnih upravičencev 225, oddanih glasov 211, izvoljeni: Pavle Ubavić, prota; dr. Vaso Glušac, ravnatelj gimnazije v pokouju in Asimbeg Alibegović, trgovec.

Primorska banovina: volilnih upravičencev 143, oddanih glasov 118, izvoljeni: Nikola Preka, minister; dr. Uroš Desnica, odvetnik in dr. Ivo Makrović, odvetnik.

Zetska banovina: volilnih upravičencev 360, oddanih glasov 333, za listo Marka Radulovića 193, za listo Gavrilu Cerovića 140; izvoljeni: za listo Marko Radulovića Marko Radulović, sodnik in dr. Aleksa Stanišić, državni svetnik v p., za listo Gavrilu Cerovića pa nosilec liste.

Moravska banovina: volilnih upravičencev 842, oddanih glasov 824, izvoljeni: Dimitrije Klicanović, odvetnik; Miloje Jovanović, bivši minister; dr. Vlada Mitrović, inženjer in univerzitetni profesor; Milan Simonović, bivši minister in narodni poslanec in Krsto Radovanović, sodnik kasacijskega sodišča v pokouju.

Vardarska banovina: volilnih upravičencev 590, oddanih glasov 579, izvoljeni: Vaso Bogojević, veleposestnik; Petar Kostić, ravnatelj gimnazije v pokouju; Trajko Hadži-Bošković, trgovec; Spira Hadži-Ristić, predsednik Trgovske zbornice in industrijec in dr. Džafer Sulejmanović, zdravnik.

Verifikacija mandatov

V teku današnjega in jutrišnjega dne bodo volilne komisije izročile celokupno volilno gradivo z vsemi potrebnimi spisi glavnemu odboru, ki se sestane že danes v Beogradu pod predsedstvom dr. Subotića. Glavni odbor bo v teku prihodnjih dni pregledal vse spise, ugotovil pravilnost volitev in izdal izvoljenim senatorjem potrdila o izvolitvi. Takoj nato, verjetno še koncem tega ali v začetku prihodnjega tedna, se bo novoizvoljeni senat sestel, da tudi s svoje strani verifira mandate.

Zasedanje Narodnega predstavništva

Čim bo to delo končano, se bosta sestala senat in Narodna skupščina k skupni svečani otvoritvi zasedanja Narodnega predstavništva. S tem bo po ustavi predvideno Narodno predstavništvo konstituirano ter bo moglo takoj pričeti z rednim delom.

Razdolžitev kmetov

Umesten predlog za rešitev zadolženih kmečkih posestev potom konverzije kmečkih dolgov

Beograd, 4. jan. V krogih narodnih poslancev, ki so imeli preko božičnih in novoletnih parlamentarnih počitnic priliko podrobno proučiti položaj v svojih volilnih srezih, se živahno razpravlja o nužno potrebni akciji za razdolžitev kmečkih posestev. Agrarna kriza, ki vlada že dobri dve leti, je hudo prizadela poljedelce, a splošna gospodarska kriza je spravila v bedo tudi kmete v drugih pokrajinah, kjer sicer poljedelstvo ni glavni vir njihovih dohodkov. Lesna kriza je na primer hudo udarila tudi kmete v dravski banovini. Upajmo, da se bo skoro obrnilo na bolje, so se kmetje začeli zadolževati. Padec cen živine in drugih pridelkov pa jim sedaj onemogoča, da bi dolge odplačevali in marsikdo ne more več niti kriti obresti. Zaradi tega neusmiljeno polje boben in križa je vsak dan večja.

V krogih narodnih poslancev je sedaj pokrenjena akcija za razdolžitev kmečkih posestev. V posameznih banovinah so

se baš te dni vršila tozadevna posvetovanja. Poslanci dunavske banovine so sestavili predlog, ki predvideva konverzijo kmečkih dolgov. Po tem predlogu naj bi se privilegirana agrarna banka s posebnim zakonom pooblastila za izdajo bonov po 25, 250 in 500 zlatih dinarjev do višine treh milijard. Za kritje teh bonov, ki bi imeli nespremenljiv tečaj in ki bi v tuzemstvu služili kot plačilno sredstvo, bi služila vsa zemljišča. V določenem roku bi moral agrarna banka kriti vse priljubljene kmečke dolge. Kmetje bi lahko v dolgih letnih obrokih polagoma odplačali ta dolg, ko bi se splošne gospodarske prilike izboljšale.

V zvezi s to akcijo se mnogo razpravlja o reviziji celokupnega davčnega sistema. To bo ena prvih nalog Narodnega predstavništva. Revizija davkov naj bi kolikor mogoče olajšala položaj kmečkega prebivalstva in mu takoj pomagala prebroditi sedanjo krizo.

Obveznost civilnega zakona v ČSR

Z novim državljskim zakonom bo uvedena v ČSR obveznost civilne poroke

Praga, 4. januarja. Načrt novega državljskega zakonika za Češkoslovaško je bil predložen sedaj še v pregled posebni komisiji. Novi državljski zakon predvideva med drugim obveznost civilni zakon. Po zakonu iz leta 1919 sta bila dosedaj na Češkoslovaškem civilni in cerkveni zakon enakovredna. Z novim zakonom pa bo uvedena obljubna civilna poroka. Komisija

utemeljuje ta svoj predlog s tem, da civilni zakon mnogo bolj odgovarja značaju češkoslovaške pravne reda kakor pa cerkveni zakon. V bodoče bo imela na Češkoslovaškem poroka zakonsko veljavo le, če bo poleg cerkvene poroke izvršena tudi civilna poroka. Samo cerkvene poroke v bodoče češkoslovaški zakon ne bo priznaval za pravno veljaven.

Sestanek Laval - Macdonald

Pariz, 4. jan. d. »Echo de Paris« potrjuje, da bi bilo popolnoma ustreženo želji ministrskega predsednika Laval, če bi se sestel z angleškim min. predsednikom Macdonaldom pred pričetkom reparacijske konference, ker bi se hotel prej razgovoriti o vprašanjih, ki bodo prišla v razpravo, ter spoznameti se z angleško vlado o vprašanjih reparacij in dolgov. Laval je pred nekaj dnevi sporočil angleškemu odpravniku poslov v Parizu, da bi se rad sestel z angleškim ministrskim predsednikom bodisi v Parizu, Londonu ali pa kje drugje.

Lesni kontingent za uvoz v Francijo

Pariz, 4. januarja. AA. Havas poroča, da je v uradnem dekretu o kontingentiranju uvoza izdelkov lesne industrije v Francijo določen za Jugoslavijo kontingent za uvoz navadnega lesa na 5763 ton. Pri tem niso vračunani pragoji. Ta kontingent se lahko uvozi iz Jugoslavije v Francijo v prvih treh mesecih 1932. Dalje se lahko uvozi kontingent 280 metrskih stotov dog.

Češkoslovaško posojilo v Franciji

Praga, 4. jan. d. Češkoslovaška pogajanja v Parizu za najetje posojila, ki se vrše že od srede decembra, potekajo ugodno. Češkoslovaška bo dobila 500 milijonov frankov posojila. Načelno je sporazum že dosežen. Načrt posojila bo predložen 12. januarja t. l. francoskemu parlamentu v odobriti.

Striberny oproščen

Praga, 4. januarja. Danes dopoldne ob 9. je bila razglašena sodba v procesu proti bivšemu prometnemu ministru Striberny, ki je bil obtožen zaradi korupcije. Striberny in soobtoženi zlatar Sizhrovsky sta bila oproščena.

Ponarejanje rumunskih potnih listin

Bukarešta, 4. jan. Policija je odkrila tolp ponarejevalcev potnih listin, ki so v inozemstvu ponarejevali rumunske potne liste ter jih oddajali ruskim volonim ki so hoteli potovati v Rumunijo. Potni listi so bili zelo dobro ponarejeni. Doslej so bile aretirane tri osebe.

Gandhi aretiran

Včeraj je indijska vlada odredila aretacijo Gandhija in Bathela — Kongresna stranka bo razpuščena

Bombay, 4. jan. V zvezi z ukrepi indijske vlade proti novemu pokretu državljanske nepokorščine je indijski podkralj včeraj odredil aretacijo voditelja indskih nacionalistov Gandhija in predsednika kongresa Bathela. Ob enem je bil aretiran tudi vodja kongresne stranke Subhars Bose. Pričakuje se, da bo vlada sedaj proglasila kongresno stranko za ilegalno ter da jo bo razpustila in zaplenila vse njeno premoženje.

Gandhi je bil na aretacijo pripravljen ter ni bil presenečen. Gandhi in Bathel sta zaprta v kaznilnici v Fomnu. Bose je bil aretiran v vlaku, ko se je vračal iz Bombaja v Kalkuto.

Bathel je tik pred aretacijo izdal na narod proklamacijo, v kateri povdarja, da pomeni ta ukrep indijske vlade pričetek težke borbe, ki pa mora tokrat dovesti do končne odločitve. Indski narod naj bo pripravljen na skrajne žrtve, vendar pa v tej borbi ne sme seči po nasilju.

Za svojega namestnika je imenoval Bathel člana izvršnega odbora nacionalnega kongresa Babu Ralendra Prasata. Vest o aretaciji Gandhija in ostalih voditeljev je izzvala med nacionalisti silno razburjenje in v vseh večjih mestih je prišlo do velikih in krvavih demonstracij.

Budhistični menihi bodo branili Kitajsko

Postavili bodo v bran vojsko 200.000 menihov in proklamirali »križarsko« vojnjo proti Japoncem

London, 4. jan. d. Kakor poročajo iz Šanghaja, je nova japonska ofenziva v Mandžuriji zbudila v krogih budhističnih menihov na Kitajskem, ki jih cenijo na 800 tisoč, veliko razburjenje. Budhistični svečeniki so se baje odločili, da bodo branili Kitajsko proti tujim vpadnikom z orožjem. Pred vsem nameravajo zbrati vojsko 200.000 mož, ki bi se uprla Japoncem, če bi nameravali prodirati preko velikega zidu. Listi izražajo mnenje, da bi bila taka vojska budhističnih menihov glede na verski fanatizem, asketsko skromnost in njihovo strogo disciplino zelo nevarna nasprotniku.

Japonci zasedli Činčau

Peking, 4. jan. d. Japonska letalo so včeraj popoldne obstreljevala Činčau s bombami. Pozneje je pričelo streljati na mesto tudi japonsko topništvo. Po zadnjih vesteh se je kitajska garnizija energično upirala japonskemu prodiranju. Mandžurski guverner maršal Čangšulijang, ki biva v Pekingju, je po naročilu nankinske vlade odredil kitajskim četam, ki se nahajajo severno od velikega zidu in štejejo 15 tisoč mož, naj se upro prodirajočim japonskim četam. Kitajske izgube v preteklem tednu se cenijo nad 1500 mrtvih in ranjenih. Včeraj je dospelo v Peking 200 ranjenecov, nadaljnji transport pa je še na poti. Ranjenec v vojnem ozemlju morajo silno mnogo pretrpeti. Na stotine jih je zmrazilo v snegu in mrazu.

Tokio, 4. jan. d. Večji del vojske generala Hamure je včeraj ob 5. popoldne vko-

rakal v Činčau, ne da bi naletel na kakšen odpor. Japonske izgube v času sedaj uspešno končane ofenzive se označujejo kot malenkostne. V vojaških krogih izjavljajo, da bo sedaj vzpostavitev reda in mira v južni Mandžuriji naglo napredovala.

London, 4. jan. AA. Reuterjev posebni dopisnik poroča iz Mukdensa, da so se vse kitajske čete umaknile iz Činčava in se umikajo proti zapadu. Japonski general Honjo je odredil, da včeraj prva japonska divizija v Činčau jutri in da odredi vse potrebno, da se ohraniti red in mir. Zvezoznike proge Činčau—Šanghajkvan, Sinkov—Kupangču in Kupangču—Mukden bodo stražili vojaški oddelci.

Nova kitajska nota Ameriki

London, 4. jan. d. iz Washingtona poročajo, da je kitajska vlada predložila vladni USA noto, v kateri jo je pozvala, naj posreduje v Tokiju in vpliva na razvoj dogodkov v Mandžuriji. Kitajci ponovno naglašajo, da so Japonci s svojimi ofenzivami kršili pakt Društva narodov. Kelloggov sporazum in druge pogodbe, s katerimi so velike sile utrdile kitajsko oblast v Mandžuriji.

Washington, 4. januarja. Državni tajnik Stimson je odločilno izjavil, da se je bivši generalni direktor ameriških železnice Hines odrekal članstvu preiskovalne komisije v Mandžuriji. Kot vzrok se navaja poslovna neodvisnost. Stimson je obenem izjavil, da za sedaj Amerika še ni predlagala nobenega člana za to mesto.

Bolgarski neus peh v Turčiji

Ponesrečena prizadevanja za zaključitev zveze med Bolgarijo, Turčijo in Grčijo pod italijanskim vodstvom

Berlin, 4. jan. d. »Vossische Zeitung« je objavila te dni naslednje poročilo iz Carigrada o posetu bolgarskega ministrskega predsednika in zunanjega ministra Mušanova v Angori:

Prvi sestanek turških in bolgarskih državnikov je ustvaril kljub prisrčnosti obojestranskih zagotovil prijateljstva jasnost, da potovanje Mušanova in njegovih parlamentarnih spremljevalcev v Angoro ne bo prineslo nobene izjemne v političnem položaju Balkana in da so bile beografske skrbi glede posebne zveze med Angoro, Sofijo in Atenami pod italijanskim vodstvom povsem neutemeljene. Ako se take vesti o trojem paktu vedno na novo ponavljajo, je umljivo. Velika ovira na potu do popolnega balkanskega sporazuma je zveza Jugoslavije in Rumunije z Malo antanto, predvsem pa s Francijo. Zveza obeh teh dveh balkanskih držav s Parizom se zdi iz finančno-političnih razlogov bolj neomajna kakor kdaj prej. Balkanski sporazum z izključitvijo vseh vplivov velesil, po kateri: stremiti v Atenah in Angori, je zato za doglede čas nemogoč, čeprav bi bilo sklenjenih še toliko platoničnih sklepov v prid sporazuma na neoficijelnih balkanskih konferencah. Resno mišljeni poizkus Venizelosa, da bi dal zadnji carigradski konferenci z istocnim sestankom zunanjih ministrov vseh balkanskih držav večji pomen, ni uspel zaradi odklonilnega stališča Rumunije in Jugoslavije. V teh okoliščinah bi bila razumljiva misel, da hočejo Turčija, Grčija in Bolgarija odgovoriti na posebno zvezo obeh drugih držav z ožjim sporazumom. V Sofiji so očitno mislili na tako možnost in si jo tudi želeli. Da bi trojna zveza Atene—Sofija—Angora odgovarjala željam Italije, je znano, toda Grčija in Turčija nikakor ne mislita voditi italijanske balkanske politike, kar se ne more dovolj povdariti. Vmešavanje Italije v balkanska vprašanja jima je prav tako osovraženo kakor zveza balkanskih držav s Francijo. Tu prihaja v poštev tudi odklonilno stališče Aten in Angore napram revizijski politiki, ki jo je Madžarska postavila za svojo glavno programatično točko in ki so jo sprejeli za svojo tudi Bol-

gari. Izmet paša se je izjavil soglasno z Venizelosom, da bi se načrt popolnega balkanskega sporazuma takoj ponesrečil, če bi Turčija in Grčija podpirali revizijske zahteve Bolgarov in Madžarov. Po turškem naziranju bi bilo to najboljšje sredstvo za zopetno omajanje miru na Balkanu, dočim bi miroljubni balkanski sporazum, po katerem streme v Atenah in Angori, gotovo omogočil postopno odstranitev trdot mirovnihih pogodb. Bolgarski poset v Angori je prinesel mal praktičen uspeh, vzpostavitev turško-bolgarskega odbora za novo ureditev gospodarskih odnosov med obema državama. Samo zaradi tega pa bi Mušanov brzkone le težko potoval s celo parlamentarno delegacijo v Turčijo.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 4. januarja. AA. Vremensko poročilo: Dirskeje državni železnice v Ljubljani: Bistrica - Bohinjsko jezero — 6 C. jasno, snega 30 cm, Brežice 0, oblačno, snega 24 cm, Celje — 3, oblačno, snega 25 cm, Dravograd - Meža — 10, jasno, snega 60 cm, Jasenice — 3, jasno, snega 35 cm, Kamnik — 2, jasno, snega 35 cm, Kranjska gora — 5, jasno, snega 55 cm, Kočevje — 5, jasno, snega 60 cm, Kotoriba — 2, oblačno, snega 20 cm, Ljubljana gl. — 2, Ljutomer — 2, oblačno, snega 18 cm, Maribor gl. + 3, jasno, snega 30 cm, Novo mesto — 2, oblačno, snega 50 cm, St. Janž na Dolenjskem + 1, jasno, snega 30 cm, Trzin — 5, jasno, snega 35 cm, Rakek 0, jasno, snega 20 cm. Promet je splošno normalen.

Borzna poročila.

INOZEMSKE BORZE.
Curih, 4. januarja. Beograd 9.10, Pariz 20.1150, London 17.42, Newyork 512.37, Bruselj 71.25, Milan 25.95, Madrid 43.25, Amsterdam 205.40, Berlin 121.65, Sofija 3.71, Praga 15.1760, Varšava 57.50, Bukarešta 3.07.

Karel Goričar

Ljubljana, 4. januarja. Že snodi je iz Celja prispela vest, da je tam umrl po dolgotrajnem bolehanju znani veletrgovec s papirjem in šolskimi potrebščinami ter knjigarnar g. Karl Goričar, solastnik trdnice Goričar & Leskovšek na cesti Kralja Petra.

Pokojnik je bil rojen 12. decembra 1867 v ugledni narodni družini Goričarjev v Mozirju, iz katerega sta izšla tudi njegova dva brata dr. Josip Goričar, bivši avstrijski konzul v Nišu, in naš generalni konzul v San Franciscu, ki se je med vojno kot član Jugoslovenskega odbora v Ameriki posebno odlikoval pri delu za jugoslovensko - češkoslovensko vzajemnost. Drugi brat pokojnika Maks je pa znan naša javnosti, ker je pri državnozbornih volitvah kandidiral v konjiškem srezu Ljudsko šolo je pokojnik obiskoval v Mozirju, potem se je priučil trgovine in več let služboval tudi pri znani trdnici Goričarji v Ljubljani, kjer ima še sedaj polno dobrih prijateljev. Svoje znanje je šel izpopolniti v Linz v slovitko tovarno učil Grubauer, kjer se je specializiral v tej stroki. Ko se je vrnil iz Linza, je stopil v zvezo z g. Francem Leskovškom, ki je imel tedaj v Celju znano Zvezno trgovino. Leta 1909 sta družabnika odprla v poslopju hotela »Bell« vole veletrgovino s papirjem, ki je tako dobro uspevala, da sta čez dve leti že lahko kupila poslopje, kjer je še sedaj ta po vsem štajerskem sloveča veletrgovina s papirnimi potrebščinami in knjigarna.

Do leta 1921 sta družabnika vodila obe trgovini, tedaj sta pa Zvezno trgovino opustila ter svojo trgovino pri »Belem volu« razvila v veletrgovino. Celih pet let sta se družabnika pred vojno trudila, da bi bila dobila knjižotvorno koncesijo, kar so jim pa tedaj Nemci in nemškutarji kot

zavednoma slovenskima trgovcema s vso silo skušali preprečiti. Šele tik pred svetovno vojno se jima je posrežilo doseči to, za naše nacionalno življenje v Celju prevažno koncesijo, da smo v Celju dobili njo tudi veliko slovensko knjigarno.

Pokojnik Karl Goričar in njegov družabnik g. Fran Leskovšek sta vodila trgovino z velikim uspehom in najboljšim razumevanjem, dokler koncem septembra minulega leta Goričarja ni bilo več v trgovino, ker ni mogel več zmagovati težke črvesne bolezni.

Pomoči je iskal pri vseh domačih zdravnikih, in tudi v bolnici, prav tako pa tudi v Zagrebu. Ker se je bolezen naglo slabšala, se je težko bolni Goričar odpeljal zdraviti v Gradec, od koder se je vrnil o Miklavžu znatno boljši v največje veselje svoje družine in vseh celjskih narodnjakov. Bolezen se je pa naglo zopet poslabšala in večeraj jutraj je bil tako slab, da je moral takoj v bolnico, kjer so ga operirali. Dve uri in pol trajajočo težko operacijo je pacient prenesel, vendar je pa njegovo slabo srce ob 17. odpovedalo in je izdihnil.

Pokojnik je bil visoko izobražen mož svetovnega obzorja, izvrsten trgovec, še posebej pa s slovo po svoji srčni dobroti. Pri vsem svojem delovanju v javnem življenju je bil vedno mirno premišljen ter je zato vžval največje zaupanje v vseh krogih. Dolgo let je bil mestni občinski svetnik, upravni svetnik Mestne hranilnice ter član in podpornik vseh narodnih društev.

Za pokojnim žaluje vdova Ani ter hčerki Kinki in Drazgi, ki obiskuje učiteljico v Ljubljani. Pogreb pokojnika bo jutri ob 15.30 iz survašnice javne bolnice na celjsko okoliško pokopališče.

Pokojniku časten spomin, njegovi ugledni družini in sorodstvu pa naše najiskrenejše sožalje!

Imenitna prva nedelja

Prva v mesecu in letu — Trije kralji v kinu — Najuspešnejša nabiralna akcija

Ljubljana, 4. januarja.

Nedelje so sicer vse imenitne kolikor toliko, med njimi so pa nekatere, ki imajo še poseben pomen in značaj imenitnosti. Včerajšnja je bila seveda kar preimennitna. Predvsem zaradi tega, ker ni bila še prva v mesecu, temveč je bila tudi prva v letu. Bila je tudi prva poštno zasnežena in mrzla. Sicer bi pa morali njeno imenitnost meriti kar na vatle, že samo iz sportnega vidika. So pa seveda še drugi, neštetni vidiki, kdo bi jih omenjal.

Poznalo se je že na zunaj, da ni bila navadna nedelja. Ljubljana je bila še vedno svečano odeta s snegom, ker je začel jug pihati šele proti večeru. Toda na sneg po cestah smo se že itak navadili, težko bi ga pa tudi pogrešali kmetje, ki so se posebno včeraj vozili po mestu s samimi tako bahato, kot da so prišli v Ljubljano na ogled. Sneg je pa tudi najljepša mestna dekoracija ter se prileže povsod, kot da so ga predvidevali v regulacijskih načrtih. Prav posebno se je s snegom okoristila Prešernova muza, menda zaradi dostojnosti, čeprav ji te čednosti ni še nihče priznal. Bila je pač prva in še imenitna nedelja v letu, zato je povsem prav, da je tudi muza svečano odeta.

Sploh so postali naši kameniti in bronasti veliki zadnje čase kar čez noč čudno dostojanstveni. In čudno je, da se še do sedaj niso oglasili umetniki, odnosno umetniško čuteči ljudje, ki bi protestirali zoper mater prirodu, ker je tako samovoljno popravila, odnosno pokvarila naše javne umetnine. Pomislite vendar, kakšen skandal bi bil, če bi kdo posadil našemu preimennitnemu Prešernu kuharsko kapo na glavo! Stvar bi prišla seveda tudi v časopise, tudi v ilustrirane (inozemne!), pohujšanje bi bilo vsesplošno. Zdaj je stvar v bistvu enaka. Kralj našega Parnasa je pokrit s pravo pravcato kuharsko kapo ter stoji sredi prebele Ljubljane kot na sramotnem stebri, pa tudi sicer v jako čudni pozi — v roki drži snežno kepo kakor da jo bo vsak hip treščil v obličje Ljubljane, na sredo Marijinega trga. Prizor je skoraj karnevalski. Čudno je, da se še niso oglasili Ljubljančani s svojo običajno frazo: — Kaj poreklo tuji?

Stvar je pa še tem bolj tragikomična, ker je naš čestitljivi Valvasor pokrit s čako sv. Florijana, popolnoma enake oblike, kakršni so bili klobuki naših cenjenih dam v predzadnji modi. V tem primeru bi morale povzdigniti glas tudi dame. Gre za ogled mode, dame vendar ne morejo dopustiti, da bi jih zasmehoval Valvasor, ki je ovrvhu vsega še zgodovinar. (Saj veste, da dame še prav posebno mirze zgodovinarje, ker se bavijo s starožitnostmi.)

V paradi so tudi ostali spomeniki. Trubar ni več glasn, saj je, revež, pokrit s strašilom. Vodnik je pa tako smešen, da se smeje sam sebi.

Sicer se pa godé te dni v Ljubljani še vse bolj čudne stvari. Menda zadostuje še ta -rimer: Včeraj so posetili kino Matico pravi pravcati kralji.

Dostojanstveno so vstopili v dvorano v vsem sijaju in veličanstvu. Ljudje so seveda kar okameneli. Kralji so na stopali svečano med špalirjem vzdolž dvorane v osredje. Zasedli so tri najlepše prostore v prvi vrsti tik pod platnom. Šele, ko so kralji že nekaj časa sedeli, so se ljudje ovestili in zasedli prostore. Vsi so ta dogodek komentirali kar hrupno ter nespoštljivo. Krohotali so se tako, kot se še menda niso pri nobenem filmu. Dočim navadno komaj čakajo začetek filma, se

tokrat še zmenili niso zanj. Vsi pogledi so se osredotočevali na kralji, na platno so gledali ljudje kot na postranski dogodek. Zlata zvezda, ki jo je držal dostojanstveno Boltežar na dolgi prekli visoko nad glavami, je privlačevala poglede kot hipnotizirajoča palica. Marsikdo v ozadju ves čas predstave ni mogel pozabiti refrena pesmi — — — dala bi vam dali pa revni smo sami. Saj so kralji pred predstavo pridno nabirali prispevke pred kinom, da so se potem lahko postavili v vsem kraljevskem veličanstvu v kinu.

No, kar se tiče kraljev te vrste, moramo priznati, da so hvalevredno agilni, ne poznajo nedelje in ne noči za oddih, ne prestopa in na nogah ter se tudi z uspehom njihove akcije ne more meriti nobena druga akcija. Tudi pomožne akcije bi se lahko gledovale po tej fenomenalni kraljevski podjetnosti. Če bi kdo nabiral prispevke za brezposelne tako marljivo in s takšnim uspehom, bi jim ne bilo treba reflektirati niti na sneg. S tem pa seveda ni rečeno, da zavidamo kraljem njihovo uspehe, ali da smo jim nevoščljivi, moramo jim le čestitati in jih staviti za zgled drugim nabiralcem, ki gotovo ne vedo, kako je treba stvar zagrabit, da se obnese.

Ti so jo namreč zagrabili pri obeh koncih. Že od božičnih praznikov se vleče ta najnovejši način beračenja in našim ljim fantiči so tako predrzni, da te pridejo nadlegovat celo v poznih večernih urah in zvone po stanovanjih, da bi človek mislil, da se podira hiša. Dobro bi bilo, da bi se policija seznanila s temi »kralji«, ki jih je v mestu od dne do dne več.

Ker smo se namenili govoriti o imenitni nedelji, bi bilo treba seveda povedati še kaj o njej, vendar pa upamo, da si po teh migljavih lahko mislite sami, kakšna je bila in saj je bila včeraj v Ljubljani zastopana vsa naša ožja domovina ter bi bile besede premalo slovesne.

Najbolje, najtrajnejše, zato najcenejše

Iz policijske kronike

Ljubljana, 4. januarja.

Begijski konzul dr. Milan Dular je prijavil policiji, da je 31. decembra okrog 11.45 bliizu trivskega gradu tovarno avto št. 2139 povozil njegovega psa zabečarja, ki je bil vreden 6000 Din. Avto je sofinanciral Franc Zadnik, ki zatrjuje, da je posam sikošil pod avtomobil, dočim zatrjujejo nekateri očitvidci, da je sicer vozil počasi, da pa ni dajal signala in da se tudi ni zmenil za poziv, naj pazi na psa.

Vpokojenemu strahaku Josipu Balohu, stanujočemu v Suvoborski ulici, je nekdo iz hiše šte. 35. odprel kolo znanke »Record« vredno 1750 Din. — Brezposelnemu šoferju Francu Zajcu je nekdo z občelnika v predstobi stanovanja v Florjanski ulici 19 ukradel 300 Din vreden naključje.

Napadalci na trafikantko Mervarjevo aretirani

Roparski napad je bil dobro pripravljen in dogovorjen — Napadalci izročeni sodišču

Ljubljana, 4. januarja.

V soboto smo poročali o drznem roparskem napadu, ki je bil izvršen na Gradu na trafikantko Franciško Mervarjevo in njeno hčerko Franciško. Rop pa se ni posrečil in so napadalci že v rokah pravice.

Gre za brezposelnega ključavničarja Sengerja. Fanta so prepeljali na policijo, kjer je bil v soboto temeljito zaslišan. Sprva je seveda tajil udeležbo pri ropu in zatrdel, da je bežal zato, ker je videl bežati druge in je mislil, da koga zasledujejo. Izgovor mu seveda ni pomagal in ko je videl, da ni izhoda iz zagate, se je udal in priznal rop, izdal je pa tudi svoja tovariša, ki sta sodelovala pri roparskem napadu.

Že v soboto popoldne je policija na podlagi Sengerjeve izpovedi aretirala zidarskega pomočnika Vladimira Babnika, stanujočega na Viču, in ključavničarja Vinka Drapka. Ta je bil prav za prav iniciator napada in je zasnoval načrt. Na Silvestrovo so se sestali v neki predmestni gostilni, kjer je Drapak Babniku in Sengerju dejal, da bi kazalo napasti trafikantko Mervarjevo, češ da gotovo nosi domov denar. Vedel je natančno, da stanuje na Gradu in da odhaja okrog 8. ali 9. zvečer z vogaia Rimske in Tržaške ceste, kjer ima trafiko, domov na Grad. Zalezovali so je že popreje trikrat in si vse dobro ogledali.

Nadebudni fantje so odšli potem v neko drugo gostilno, kjer so zasnovali razbojniški načrt. Nekoliko pred 8. so zapustili gostilno in se ustavili blizu trafike, kjer so pazili, kdaj bo Mervarjeva zapustila trafiko. Ko je ta nekoliko po 8. odšla, so krenili za njo po Rimski cesti in Igriški ulici do dramskega gledališča, kjer

so opazili, da se je Mervarjevi pridružila še ena ženska. To je bila namreč njena hčerka. Obe sta odšli po Študentovski ulici na grad. Mlajša je nosila pod pazduho aktovko in napadalci so bili prepričani, da je v njej denar.

Babnik in Senger sta Mervarjevi prehitela in pohitela naprej na grad, kjer sta čakala na tretjem ovinku v zasedi, dočim jima je Drapak sledil. Nekaj časa je šel za njima, potem in je pa tudi on prehitel in odšel k tovarišem ter jima povedal da je »zrak čist« in da bo napad lahko izvedljiv. Potem se je obrnil in krenil nazaj.

Kako je bil izvršen napad, smo že poročali. Babnik je napadel starejšo Mervarjevo in jo podrli na tla. Senger pa mlajšo in ji po kratkem ruvanju iztrgal aktovko. Oba sta s plenom pobegnila na begu se jima je pridružil tudi Drapak, ki je bil na preži, da napadalcev ni nihče motil. Ubrali so jo po strmih ovinkih navzdol, toda na krike napadenih žensk, ki sta glasno vpili na pomoč, so bili opozorjeni pasanti in so napadalce zasledovali. Ko so iz Študentovske ulice pribežali na Vodnikov trg, so jim bili pasanti že za petami. Babnik je čul, kako je nekdo zakričal: »Stoj, sicer streljam!« in v strahu je vrgel proč aktovko, v kateri je bilo za 1000 Din kolekov in znanek, pobegnil proti Zmajskem mostu ter izginil v temi. Drapak se je že popreje potuhnil, dočim je imel Senger smolo. Magistratni uslužbenec Ahčan in akademik Danilo sta ga zasledovala. Bežal je čez Vodnikov trg za mesarsko stojnico in tekkel ob obrežju Ljubljane, kjer sta ga dohitela in besno se branečega izročila dvema stražnikom. Policija je napadalce izročila sodišču.

že in dragi sedeži, tu so bile pa prve vrste polne, zadaj je bilo pa še dosti prostora. Prav lep dokaz, da je v naših srednjih slojih še dosti zdravega. In ti zdavi obiskovalci so napravili tako reklamo, da je bila sredi dvorane do zadnjega kotička polna najzadovoljnejših poslušalcev. Sijajno burko naj še ponove, saj bi bila velika škoda, če bi tako dobre satire ne videla vsa Ljubljana.

Režiral je g. Karus in vsi igralci so mu pomagali z vsemi svojimi močmi ter ustvarili tako nerazdeljivo celoto s svojo nepriljeno naravno igro, da so gledalci pozabili na teater. To igranje tudi ni več virtuoznost, temveč resnica, da ni mogoče nobenega igralca pohvaliti posebej, saj so bili vsi skupaj enota — živo in pravo življenje. Prav vsi imajo enake zasluge, ker je tudi najmanjša vloga s skupno igro postala bistvena del te v vseh podrobnostih zakrožene enote. Košakov gospod sodni svetnik iz Kranja, Bučarjev Morala, Moserjev prototip premetenega špijsarja Ovičaka, Lavričev talijanski šeljažboji Costa, Kunčev grofovski Skala ali pa Milka ge. Bučarjeve, srčkana frklja Marica gđe. Pirčeve in sijajna Ivica gđne. E. Wrischerjeve imajo torej za frapantno poživljenje satire prav take zasluge kakor s kraljskimi vlogam, zaposlena gospoda Petrovčič in Zalaznik ter gđni. Košakova in Gorjupova. Z vseh strani vzorno igrano burko naj torej ponove še v Ljubljani. »Pirčalo naj pa z njo oči tudi po vsej deželi.

Narodno gledališče

Drama.

Začetek ob 20.

Ponedeljek, 4. januarja zaprto. Torek, 5. januarja Cvrček za pečjo. Red E. Sreda, 6. januarja ob 15. Peterčkovice poslednje sanje. Zelo znižane cene. Zadržanje v sezoni; ob 20. Trije vaški svetniki. Znižane cene.

Ljubljanska drama vprizori v torek dne 5. t. m. v običajni zasedbi in režiji uramo »Cvrček za pečjo« za red E. Po svoji vsebini je dramazab občutna. Pri predstavi sodeluje tudi kvartet opernega orkestra, ki izvaja izvirne Golmarkove glasbene komade, ki so napisani za to dramo.

»Peterčkovice poslednje sanje« 50-tič na odru naše drame. Izmed vseh Golčevih mladinskih iger so se tako mladini kakor odraslim najbolj priljubile »Peterčkovice poslednje sanje«. Na svetih Treh Kraljev dan popoldne se igrajo 50-tič na našem odru, kar je največji dokaz o priljubljenosti dela. Ker se bo delo potem odstavilo iz repertoarja in ker so cene globoko znižane ob 20 Din anizdol, opozarjamo prav posebno se na popoldansko predstavo 6. t. m. V vlogi Peterčika nastopi mladi Mitja Gorec, ostala zasedba kakor običajna. Zvečer ob 20. uri n apraznik Svetih Treh Kraljev se ponove »Trije vaški svetniki« tudi po znižanih cenah.

Opera.

Začetek ob 20.

Ponedeljek, 4. januarja zaprto. Torek, 5. januarja Carmen. Red B. Sreda, 6. januarja ob 20. Dežela smehljaja. Znižane cene.

Bizetovo opero »Carmen«, nanovo naštudirano in umerirano poje naša opera v torek dne 5. t. m. v običajni zasedbi. Režija Kreftova. Dirigira ravnatelj Polič. Na svetih treh kraljev dan sta v operi dve predstavi in sicer popoldne ob 15. uri opereta »Mascotta« in običajni zasedbi. Zvečer ob 20. uri pa se poje prvič v letošnji sezoni slavna francoska opera »Luzka« z g. Gjunganac v naslovni vlogi.

Na svetih treh kraljev dan je v operi samo ena predstava in sicer ob 20. uri Leharjeva opereta »Dežela smehljaja« v običajni zasedbi. Za predstavo veljajo znižane cene.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Ponedeljek 4. januarja, katoličani: Rigobert, Dobromir, Tit; pravoslavni 22. decembra: Anastazije.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Morilec med nami.
Kino Dvor: Tom Mix — Prvi na cilju!
Kino Ideal: Noči na Bosporu.
ZKD: »Tabus« ob 18. v kinu Matici.
Koncert Glasbene Maticice ob 20. v Unio-nu.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Banovec, Kongresni trg 12; Ustar, Sv. Petra cesta 78; Hočevar, Ljubljana VII, Celovška cesta 34.

Zvočni kino Idea

Trio največjih umetnikov

Conrad Veidt
Heinrich George
Trude v. Molo

v filmu, izdelanem po romanu

Claude Farrère-a

Noči na Bosporu

Film velike ljubezni in trpljenja težko preizkušene žene iz diplomat-skih krogov

DANES! PREMIERA! DANES!

Predstave ob 4., ½ 6., ½ 8. in 9. uri

Premiera filma „M“

Naše stoletje je rodilo zločince Landrua, Kisa, Harmanna, Kūrtena in Matuško, kriminalne propalce, ki imena človek sploh ne zaslužio. Fantazija največjega pisatelja si ne bi mogla izmisliti takih grozovitosti, kakršne so v resnici počenjale te zverj v človeški podobi. Pomislimo samo na atentatorja Matuško, ki je snoval naravnost peklenške načrte, kako bi ubil čim več ljudi. Da nam pokaže veliko nevarnost takih moralnih propalcev za poštene ljudi, je izdelal sloviti režiser Fritz Lang svoj veličim »M«.

Predstavlja nam zločinca takega kova kot je bil Kūrtten. Seksualno kriminalni tip, ki je zvalil k sebi mlado deklico na potu iz šole in jo umoril. Ta mož je bil zločinec brez pajdašev, torej popolnoma neznan. Za svojim zločinom je dobro zabil vse sledove. Vse mesto drhti v paničnem strahu. S panično mrzlico deluje ves moderni policijski aparat vele mesta, v filmu vidimo podrobno delo in vse metode raziskovanja modernih kriminalistov, mučno delo policijskega uradništva, skratka lov za tajinstvenim morilecem. Policija dela na vse kriplje, toda pravi morilec se ji izmika. Tedaj se organizira še podzemni svet in zasleduje zločinca na svojo pest. Ne toliko, da bi bila maščevana krivica, temveč zato, da bi končno imeli sami mir pred večnim preganjanjem s strani policije in opetovanimi racijami. In tu vidimo zopet velenapeti lov, ki ga vzpizore zločinci sami. Najbolj napeti so ravno ti prizori. Tu vidimo vlom v veliko banko ne radi denarja, temveč ker so končno zavohali zločinci sled za dolgo iskanim vampirjem in ugotovili, da se skriva v bančnem poslopju. In kako so ga dobili v roke. Odpejali so ga v svoje prostore, kjer naj bi se izvršila nad njim sodba. Toda v tem jih je že prehitela policija, ki je poskrbela, da prejme morilec zaslužen kazen.

To je torej v kratkem vsebina filma »M«. Omenimo le, da je to delo silne dramatične napetosti, eno najboljših filmskih del velikega umetnika Fritza Langa. Vse dejanje drži gledalca v mrzlični napetosti. Premiera filma bo danes v Elitnem kinu Matici. Priprani smo, da bo ta senzacionalni film enako kot povsod na svetu tudi pri nas prav posebna atrakcija, ki bo vzbudila splošno zanimanje.

Jožici Pelčevi v slovo

Zastalo je njeno srce za veke; spomin na njo pa bo živel med nami! Neizprosna bela žena je iztegovala svoje košene roke za Teboj, dokler Te ni dosegla. Mi pa se vprašujemo: čemu ravno Tebe, ki si bila svojim dragim nenadomestljiv zaklad, nam pa mnogo, mnogo? Bila si mehkega, dobrega, poštenega srca in globoko duša, nezmožna na storitvi komu kaj zlega. Vljubil Te je vsak, kdor Te je poznal.

Med tovarišicami si bila po značaju redek kristal, ki ga je v današnjih časih pač težko najti. Toda ljudje niso priznawali tu ti Tebi in zasekali so Ti v mehko srce rano za rano. Spoznala si težo življenja in doživljala si razočaranje za razočaranjem. Pričakovala nisi od življenja mnogo, toda življenje Ti je dalo še manj. In prišel je dan, ko si takim razmeram odbežala razdvojene duše.

V zadnjem času pa si živela med drugimi, drugačnimi ljudmi. Veselili smo se s Teboj, ko smo videli, da si bila zadovoljna in da so zadovoljni tudi drugi s Teboj. Zato ne moremo razumeti, kaj Te je žalilo in težilo sedaj. Nisi nam zaupala svoje boli, nisi nam razodela svojega boja, ki si ga bila v žalostnem sreč. Nisi iskala leka svoji ranjeni duši. Pred seboj si videla samo en cilj in dosegla si ga.

In za sv. večer, za večer ko se je rodil On, ki je prinesel mir na zemljo, so položili Tvoje truplo v naročje matere zemlje in umirilo se je srce. Z neizmerno boljo pa plakajo za Teboj tvoji ljubljani starši, sestrice ter brata in še marsikdo. Na večer pa je v tih žalosti še cvetle na Tvojem prezgodnjem grobu povesilo svoje glavice k tlom.

Spavaj sladko, duša zlata!

Senzacija prvega reda!

Tajinstveni morilec! Vse mesto v paničnem strahu! Kriminalna policija in zločinci sami ga mrzlično zasledujejo. Aretacija in obsodba!

MORILEC MED NAMI

Kriminalni slučaj düsseldorfskega vampirja, ki je pretresel z grozo in strahom ves svet v filmu, ki ga je izdelal sloviti mojster-režiser

Fritz Lang

Danes premiera!
Predstave ob 4., 1/8. in 9 1/4

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Dnevne vesti

— Odlikovanje. V soboto smo objavili ukaz o odlikovanju članov vlade in drugih odličnih predstavnikov naše javnosti. Med bivšimi člani VZS je bil odlikovan z redom Jugoslovenske krone III. stopnje vseučiliški profesor v Ljubljani dr. Milan Škerlj in ne Škaria, kakor je bilo pomotoma objavljeno. Poleg že objavljenih odlikovancev so bili odlikovani iz dravske banovine še profesor v Ptuj Anton Kolar, kanonik in ljubljani Josip Šiška, župnik v Stari Cerkvi Jožef Eppich, župnik v Dobropolju Anton Mrkun, vpokojeni župnik v Senčurju Blazij Grča, župnik pri Sv. Emi Josip Piepelc, industrijec v Trzinu Edmund Glanzmann, industrijec v Trzinu Andrej Gasser, veleposelnik v Zalcu Franc Roblek, notar Fran Tavzes iz Gornjega Logatca, notar Stefan Sink iz Škofje Loke, odvetnik v Dolnji Lendavi dr. Janko Pipuš, odvetnik v Radovljici Franc Kobler, odvetnik v Ljutomeru dr. Marko Stanjko, vrvar in posestnik v Domžalah Josip Adamič, lekarnar v Crnomlju Spiro Vrankovič in profesor v Ljubljani dr. Pavel Pestotnik.

— Izprememba zakona o telegrafu in telefonu. Uradno se razglša: Vsako telegrafsko in telefonsko sporočilo, ki se daje po telegrafu in telefonu za javni promet, je podvrženo plačilu predpisanih pristojbin. Plačevanja tega pristojbin pa so oproščena: 1. nujna službena telegrafska sporočila državnih oblasti in ustanov ter državnih organov, ki so odposlani po službeni poti, v medsebojnem odnosu in v odnosu s občinskimi oblastmi; 2. nujna telegrafska sporočila občinskih oblasti, kadar odgovarjajo državnim oblastem in ustanovam v čisto državnih, nujnih poslih; 3. nujna telegrafska sporočila oblasti in ustanov ter nujna telegrafska in telefonska sporočila občinskih oblasti v medsebojnem odnosu in v odnosu s državnimi uradi in ustanovami v primeru vojske ali mobilizacije; 4. požarna, poplavna, potresna, večjojega nereda, ekspedicije v višini obsega in drugih podobnih nesreč; 5. službena telegrafska sporočila poštinskih, telegrafskih in telefonskih ustanov in organov v obsegu, ki ga predpiše prometni minister; 5. meteorološka in seizmološka telegrafska in telefonska sporočila državnih in zasebnih zavodov ter njihovih dopisnic oziroma poverljivost; 6. nujna telegrafska sporočila Društva reševalca križa državnim oblastem in svojim pododborom kakor tudi teh pododborov Društva reševalca križa v primerih, nastetih pod točko 3 tega paragrafa. Vse dosedanje oprostitve telegrafsko-telefonskih pristojbin, ki niso nastete v tem zakonu, so z objavo tega zakona prenehale veljati. Pošiljalci telegramov ali fonogramov oziroma telefonskih naročniki ali tisti, ki govorijo, je dolžan plačati državi vsaj premo plačano pristojbino, ravno tako pa ima pravico do povračila preveč plačane pristojbine.

— Razpisana pošta služba. Razpisana je služba pogodbenega poštarja pri pošti Klenke (II-3) v področju varstvene pošte direktorije. Jamčevanja 1000 Din. Letni prejemki: redna plača 7800 Din ter 50% redne plače to je 3900 Din, za telegraf in telefon 360 Din. Prošnje se priložijo naj se vlagajo na varstveno direktorijo pošte in telegrafa v Skopju do 15. t. m.

— Iz državne službe. Sprejeta je ostavka, ki jo je podal na državno službo kontraktualni uradnik pri oddelku za gozdarstvo v ministrstvu za šume in rudnike Joško Kroselj.

— Razpisane službe. Banska uprava savske banovine razpisuje natečaj za mesto sanitetnega referenta v Drinju in Gospiću. Prošnje je treba vložiti do 10. avgusta. Državna bolnica v Skopju razpisuje natečaj za specialista za usne bolezni, grlo in nos. Prošnje je treba vložiti do 22. t. m. Banska uprava vrbske banovine razpisuje natečaj za kontraktualnega gradbenega inženjerja. Prošnje je treba vložiti do 25. t. m.

— Izseljenci v Nemčiji žive v zelo neugodnih razmerah. Preti jim repatriacija, tako je poročal naš generalni konzul Markovič iz Düsseldorfa. Ker so izseljenci slovenski rudarji na Westfalskem in v Rhenlandu večinoma iz dravske banovine, je po naredbi ministra za socialno politiko in narodno zdravje g. dr. Kostrenčiča dne 2. t. m. dospel v Ljubljano šef oddelka za izseljevanje in doseljevanje g. dr. Araničnik in je zaradi preiskave repatriacije iz Nemčije konferiral v odsotnosti g. bana s pomočnikom dr. Pinkmajerjem. Svoje nasvete so izrekli tudi predsednik družbe sv. Rafaela za varstvo izseljencev g. p.

Kazimir Zakrajšek, predsednik narodnega izseljeniškega odbora g. dr. Joža Bohinjec, tajnik Kravos in seveda tudi izseljeniški nadzornik Fink. Generalni konzul v Düsseldorfu je staval sicer že konkretne predloge, vendar se ni dovolj jasno, kam spraviti mnogostevilne repatriirane naše rudarje, ki v dravski banovini nikakor ne bodo našli dela. Ko bodo dospela naknadna sporočila in ko bodo tudi prizadete občine oddale svoje izjave, se bo moglo šele točneje skleniti.

— Ustanovitev Zveze županov dravske banovine. Včeraj dopoldne so se zbrali v veliki dvorani Kazine v Ljubljani župari dravske banovine k ustanovitvi županske zveze. Ustanovni občini zbor je tvorili ljubljanski župan dr. Dinko Puc, ki je pojasnil namen in cilje županske zveze ter predložil pravila. Na njegov predlog je bil za predsednika soglasno izvoljen župan iz St. Vida nad Ljubljano g. Valentin Babnik. Za I. podpredsednika je bil izvoljen na predlog D. Drogenika ljubljanski župan g. dr. Dinko Puc, za II. podpredsednika župan iz St. Lenarta v Slovenskih goricah dr. Mihan Gorishek. Po volitvah je pozdravil ustanovni občini zbor ministar g. Ivan Pucelj za njim v imenu odoštetnega bana pomočnik g. dr. Pirkmajer, končno pa še narodni poslanec dr. Bogomil Vošnjak.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 85 z dne 31. decembra objavlja zakon o ureditvi agrarnih odnosov v prejšnjih krajinah Južne Srbije in Črne gore, pravilnik o uporabi in izvrševanju ukrepov za zaščito zoper živalske kužne bolezni in za njih zatiranje, uredba o draginskih dokladah državnih vpokojencev, zakon o ustanovitvi in ureditvi državne razredne loterije za pospeševanje narodnega gospodarstva, zakon o izpremembi in dopolnitvi zakona o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih in zakon o izpremembi in dopolnitvi zakona o naseljevanju v južnih krajinah z dne 11. junija 1931.

— Uredba o cenah kruha v obrtni in maloprodaji. Ban dravske banovine je izdal uredbu o veljavnosti od 1. januarja 1932, ki so z njo določene cene kruha v obrtni in maloprodaji na ozemlju dravske banovine. Beli kruh (iz pšenične moke 0) stane Din 4.40, polbeli (iz pšenične moke št. 4 s 30% prineslo moke št. 6 ali ržene moke) Din 3.80, črni kruh (iz pšenične moke št. 6 s 30% bele moke) Din 3.20 za 1 kg. Ta cenik mora biti nabit v prodajalnih prostorih.

— Uradni dan Zbornice za TOI v Mariboru. Zbornica za TOI opozarja vse interese, da se vrši prihodnji uradni dan zaradi praznika Sv. Treh kraljev izjemoma že v torek 5. t. m. v pisarniških prostorih Gremija trgovcev (Jurčičeva ulica 8-II.).

— Bled. Na praznik dne 6. t. m. se vrši ob 20. uri v Sokolskem domu Koroški večer s predavanjem o temi »Koroška nekdanj in sedaj, pevski in godbeni točkami ter dramatično sliko v Korotanici, ki jo je napisal J. Špicar. Po sporedu prista zabava. Prijatelji slovenske Koroške, posetite prireditve v obilnem številu! 5a

— Smuški tečaj na Kravcu (1700 m) bo od 13. do 24. januarja, ne pa od 6. to 17., kakor je bilo pomotoma javljeno.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, v splošnem pa nespremenljivo vreme. Včeraj je bilo v severozapadnih krajih naše države deloma oblačno in mrzlo, iz jugozapadnih pa ni vremenskega poročila. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Beogradu -0.5, v Ljubljani 2.1. Dovi je kazal barometer v Ljubljani 765.1. temperatura je znašala -2.4.

— Lani je umrlo 3236 Zagrebčanov. V Zagrebu je umrlo lani 3236 prebivalcev, kar pomeni, da znaša umrljivost 5.2%. Zanimivo je, da umira v Zagrebu več moških, kakor žensk.

— Burja prevrnila dva vagona. Na Hrvaškem Primorju, posebno na Sušaku, je razsajala od četrta do sobote zvečer tako močna burja, da je odnesla z neke hitre streho in prevrnila dva vagona osebnega vlaka, ki je bil krenil iz bakarskega pristanišča. K sreči je prevrnila vagona v hrib in ne na nasprotno stran v prepad.

— Zaklati jo je hotel, ker ga ni marala. Včeraj popoldne se je odigrala v Zagrebu pretresljiva ljubavna tragedija. Mladi zidar Ludvik Rendli je napadel v ljubosumnosti svojo prijateljico Anko Komar ter jo zabodel pod vrat in v desno roko tako, da se je vsa okrvavljena zgrudila. Potem je vrgel nož proč in pobegnil. Ranjeno dekle

so prepeljali v bolnico, njeno stanje je težko. Policija išče bojovitega zidarja, ki je brez sledu izginil.

— Umoril prijatelja, da bi živel z njegovo priležnico. Cigana Joco Kešić in Lazo Jovanović v Neračinu pri Mitrovici sta se tako dobro razumela, da sta si delila celo Jovanovićevo priležnico, 46-letno rusko emigrantko Akulino Kulakovo. Prvotno Jovanović ni vedel, da ima njegova priležnica ljubavno razmeje tudi s Kešićem, pozneje je pa zvedel in sklenil iznebiti se svojega prijatelja. Kasij je imel pa tudi priležnico, 38 let staro Zorko, še bolj grdo kot Akulina. Prijatelj sta se začela prepirati, nekdo sta se tudi pošteno strelala, nekda je pa Kešić navadil s sekuro na Jovanovića in mu presekla lobanjo. Zagovarjati se je moral pred sodiščem in obsojen je bil na 8 let težke ječe.

Pri boleznih želočca, črevesja in presnavljanja privede uporaba naravnega »Franc Jožefove« grenčice prebavne organe do rednega delovanja in tako olajša to. hranilnim snovem, da preidejo v kri. Zdravniška strokovnjaka izvedenja povdarjajo, da se »Franc Jožefova« grenčica zlasti koristno izkaže pri ljudeh, ki se malo gibljejo. Franc Jožefova grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

JUTRI 5. t. m. v »UNIONU«
BOŽIČNICA S SEJOM
Propagandnega društva

Iz Ljubljane

— Sokolska prireditve v opernem gledališču. V proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kraljice Marije uprizaro pod pokroviteljstvom Jugoslovenske Sokolske Matice in v prid fonda za zgradbo sokolskega okrevalskega Sokoli - diletanti dne 8. t. m. v dramskem gledališču s sodelovanjem orkestra Sokola I. novo narodno igro naše obče poznane, priznane in priljubljene seestre Manice Komarove »Krst Jugovičev«. Ker se vsa prireditve vrši v proslavo kraljice rojstnega dne, z ozirom na njen dobrodelen namen in ker je predstava obenem premiera novega dela naše Matice, ki je igro posvetila Sokolstvu, je dolžnost vseh bratov in sester, da se polnoštevilno predstave udeležijo.

— Spored jubilejnega koncerta pevkega zbora Glasbene Matice, ki se vrši drevi ob 20. uri v veliki unioonski dvorani. Dirigent ravnatelj Polić. Galus Jakob: Noli laudari in Ave Maria. Lehan August: Zadnji večer. Nedved Anton: Nazaj v planinski raj. Foerster Anton: Ljubica. Mešan zbori. Izpoved Benjamin: Kajne, da čuden sem. Jenko Davorin: Vabijo. Adamič Emil: Scherzando, možki zbori. Premrl Stanko: Gorska pripovedka in Kapelica. Pavčič Josip: Zabe. Ženski zbori s spremljevanjem klavirja. Alt - solo v zabah poje ga. Franja Bernot - Golobova. Adamič Emil: Zaman pod oknom. Krek Gojmir: Kakor bela golobica. Lajovic Anton: Pomladni sprev in Zeleni Jurij. Oster Slavko: Oče naš. Adamič Emil: Primera. Kogoj Marij: Bardica, mešan zbori. Slovenske narodne: Hubad Matel: Je pa davi slanca pala. Kogoj Marij: Stoji, stoji mi polje. Marolt Franc: Pojdem u rute. Dev Oskar: Majolka. Tiskani program se dobi v predprodaji pri večerni blagajni in pri biljetarjih po 3 Din. — Opozorjamo, da se vrši po koncertu v koncertni dvorani prijateljski sestanek na čast zbora Glasbene Matice Ljubljanske, ki proslavi z današnjim koncertom v veliki unioonski dvorani 40letnico svojega obstoja. K prijateljskemu sestanku vabimo vse prijatelje slovenske pesmi in Glasbene Matice.

— Manifestacijsko zborovanje Narodne odbrane. Včeraj dopoldne sta priredila oblatni odbor in krajevna organizacija Narodne odbrane v Ljubljani v veliki dvorani Kazine manifestacijsko zborovanje, ki je privlačilo toliko članov in prijateljev te naše največje nacionalno - obrambne organizacije, da je bila dvorana nabito polna. Mnogo je bilo med prisotnimi tudi županov, ki so prišli včeraj v Ljubljano voliti senatorje. Govorili so predsednik oblatnega odbora dr. Cepuder, delegat centralnega odbora iz Beograda prof. Gorgeje Angeljk, narodni poslanec župnik Barle, tajnik centralnega odbora Uroš Bjelič, zastopnik mariborske Narodne odbrane dr. Miloš Vauhnik in polkovnik Novaković. Zborovanje je pokazalo, da je poglajna ideja Narodne odbrane že tudi pri nas globoko korenjena.

— Kanalizacijska dela v Igriški ulici so ustavili zaradi neugodnega vremena, ulica je za osebni promet odprta. Hoja je precej otežkočena, ker so na poti veliki kupi materiala, čez katere ljudje plezajo, če hočejo priti naprej. Umestno bi bilo, da bi material deponirali drugje in očistili cesto, da bi bil osebni promet vsaj nekoliko olajšan čez zimo, ko je itak pot dovolj slaba zaradi snega in blata.

— Spominjati se krilatih pevcev. Pri tistih je mraz in z njim pomanjkanje hrane za naše krilate pevce. Glad jih muči in mrazi, zato so se približali človeškim bivaščem, da nas poprosijo pomoči sprčo svojega stradanja in prezebovanja. Potresajte jim rjaja, drobtinice, ostanke hrane na napušče in balkone. Kdor biva v bližini vrta ali klor ima vrt, daj siromatom drobne koške neslanega loja, maka ali orehovi jedre za jubeke senice in druge ptice pevke. Z uničevanjem sadnih škodljivcev in lepim petjem se ti bodo poleti izkazale hvaležne.

— Tabuc triumfira tudi v Ljubljani! Včerajšnja premiera ZKD filma »Tabuc« je pokazala, da je ime slovitega, žalibog prerano umrlega mojstra režije F. W. Murnau, znano tudi v Ljubljani. Njegov zadnji, pa tudi najlepši film iz dežele pravljicne lepote, s otokov Bora Bora v Južnem morju - prekrasni film »Tabuc« je občinstvu leredno ugajal. Polno zasedena dvorana je pričala, da si publika želj takih filmov. Vsečina filma je krasna, obenem pa ganljiva. Predstavlja nam vrenovadano ljubzen dveh mladih src. Najlepši pa so čarobni naravni posnetki in melodična

glasba bavaških kitar. Slava filmov »Bele senec« in »Poganska ljubzen« je zasenčena. Glede na ta velik uspeh in vse obče priznanje, ki ga je bil film deležen pri večerajšnji premieri, je ZKD sklenila obdržati ga še nadalje na sporedu in bo predvajal film še danes in jutri, vsakokrat ob 6. zvečer v kinu Maticel. Ne zamudite tega filma, ki je po svoji lepoti in globoki vsebini tak, da ga ne bo zlepa doseglo drugo filmsko delo. Cene nizke, da si lahko ogledajo najširši krogi ljubodjo pesem velikega mojstra F. W. Murnaua.

Dr. M. U.

ALBERT TRTNIK

se je preselil v Gradišče 8 d,
poleg drame. — Ordinira od
1/2 10 — 12 in od 4 — 5 ure

— Lj Ljubljanski Sokol opozarja ponovno svoje članstvo na redni letni občini zbor, ki se bo vrši v nedeljo 10. januarja v društveni telovadnici v Narodnem domu (vhod z Bleiweisove ceste) z običajnim dnevnim redom. Obenem vabimo članstvo na sestanek v torek 5. t. m. v društveni pisarni zaradi razgovora o kandidatih za prihodnjo društveno upravo.

— Lj Sokolska župa Ljubljana. Vabimo članstvo Ljubljane in okolice, da se v čim večjem številu udeležijo jubilejnega koncerta Glasbene Matice v Ljubljani, ki se vrši v proslavo 40letnice obstoja drevi ob 20. uri v veliki dvorani hotela Union.

— Lj Odbor pevkega društva Ljubljanski Zvon poziva vse svoje članstvo, da se korporativno udeležijo današnjega slavnostnega koncerta pevkega zbora Glasbene Matice v Unionu in nato komerza na čast pevskemu očetu Mateju Hubadu ob 40letnici njegovega zaslužnega kulturnega dela.

— Lj Uprava Hubadove župe. PS v Ljubljani smatra za svojo častno dolžnost, da vabi vse svoje včlanjene zore na današnji slavnostni koncert pevkega zbora Glasbene Matice v Unionu in na komerz v počastitev 40letnice zaslužnega kulturnega dela mojstra Mateja Hubada.

— Lj Lutkovno gledališče Čehoslov. obce v Ljubljani, Narodni dom, priredi v sredo 6. januarja predstavo za otroke in odrasle. Začetek ob 4.

— Lj Mestna ženska Ciril - Metodova podružnica v Ljubljani ne priredi v tekočem letu običajne pesne veselice dne 5. januarja zaradi denarne krize, zato pa vujudno prosi prijatelje družbe za primeren dar v korist družbe.

— Lj P. n. članom UJMA (Udruženja južnoslovenskih muških avtorov), sekcija Ljubljana. Vabimo vas na pogovor o predlogih za letošnje skupščino v Zagrebu (10. januarja t. l.), ki se bo vrši v torek 5. januarja t. l. ob 6. zvečer v Glasbeni Maticel, soba št. 6. Namesto vsakega posebnega obvestila. — Emil Adamič, t. č. predsednik.

— Zorko Prelovce, t. č. tajnik.

— Lj Predavanje v »Pravniku«. Društvo »Pravnik« vabi na predavanje, ki bo v torek dne 5. t. m. Predaval bo gospod profesor dr. Dolenc Metod: »Kazensko-pravna vprašanja iz našega imunitetnega prava«. Predavanje se bo vršilo točno ob šestih na sodišču v Ljubljani soba št. 79. in vabi k obilni udeležbi Odbor.

— Lj Pevski zbor Glasbene Matice proslavi drevi s svojim koncertom 40letnico svojega dela. Spored obsega dela starejše in tudi novejše naše zborovske literature. Pevski zbor Glasbene Matice je vodil 35 let ravnatelj Hubad, dve leti je bil njegov umetniški vodja dr. Jos. Čerin, od leta 1929 dalje ga vodi sedanji dirigent ravnatelj Podč, ki dirigira tudi nocojšnji koncert. Vmes so dirigirali zbor Ivan Brezovšek, Niko Stritof, Josip Mihl in Srečko Kumar. Za nocojšnji koncert so na razpolago še sedeži sprednjih vrst in pa še dovoljno stojišče, tako da dobi lahko še vsakdo, ki namerava koncert posetiti, vstopnico — stojišče. Popoldne je predprodaja v Maticelni knjižarni, od pol 8. dalje pa pred unioonsko dvorano. Začetek koncerta je točno ob 20. uri.

— Lj Najlepša božičnica. Jutri ob 20. se vrši ona najlepša božičnica s sejmom. Propagandnega društva v veliki dvorani Uniona s plesom. Božičku Laketbradi se bodele iz srca nasmejale, poleg tega sodevje Jazz - Negode, pevke točke, božična drevesca bodo bajno razsvetljena, dvorana pa v režiji aranjevjeve dekorirana. Darila se sprejemajo jutri popoldne v dvorani Uniona. Vabimo vse člane in ljubitelje folklorne. Prosimo točno. Pristopajte k društvu. — Odbor. 7n

Iz Celja

— Lj Trgovska nadaljevalna šola v Celju. Po božičnih počitnicah se prične reden pouk za I. razred v ponedeljek 4. januarja, za II. in III. razred pa v torek 5. januarja 1932, vsakokrat ob 16.

— Lj Občni zbor Sokolskega društva v Celju bo četrtek 14. t. m. ob 20. v mali dvorani Narodnega doma. Celstvo naj se zbora polnoštevilno udeležijo!

— Lj Dežurno lekarniško službo v Celju ima tekoči teden do vključno petka 8. t. m. lekarna »Pri Mariji pomagaj« na Glavnem trgu.

— Lj Sreski gremij trgovcev v Celju na številna vprašanja svojih članov glede delitve raznih daril ob običajnih prilikah sporoča, naj se članstvo striktno ravna po okrožnici, ki je bila vsem članom razposlana 12. decembra 1930.

— Lj Pevski zbor obrtniškega naraščaja. Drevi ob 19. se bo vršila v tukajšnjem Obrtnem domu pod vodstvom pevovodje g. Peca Segule še prva perva in pa tamburaška vaja celjskega obrtniškega naraščaja. Vsi, ki so se prigrasili (doslej se je prigrasilo že nad 80 valencev), naj pridejo sigurno drevi v Obrtni dom. Vsi gg. moštri in mojstri pa se naprošajo, da poskrbe po svojih močeh, da bodo njihovi vajenci točno in redno posecali vajo.

— Lj Dijaški ples se bo vršil v soboto 9. januarja z začetkom ob 20. v vseh gornjih prostorih Narodnega doma. Vsa društva so naprosena, naj to opusteja pri eventuelnih svojih prireditvah.

— Lj Uradni dan Zbornice za TOI za Celje in okolico bo jutri dopoldne ob 8. do 12. v gremijski pisarni v Razlagovi ulici 8.

— Lj Obrtno gibanje v letu 1931. V preteklem letu je bilo v Celju na novo prijavljenih 86, odjavljenih pa 27 obrtov. Prostih obrtov je bilo prijavljenih 48, odjavljenih pa 17. rokodelskih obrtov prijavljenih 26, odjavljenih 6, koncesioniranih obrtov prijavljenih 7, odjavljenih 4, industrijskih obrtov prijavljenih 6, odjavljenih nič.

— Lj Prošnja usmiljenim srcem! Prejeli smo v priobčitev: Invalid brez nog, bivši trgovski pomočnik in trgovec, reduiran, oče treh otrok, se obrača z vdano prošnjo do gg. trgovcev, trgovskih nastavlencev in nastavlencev, naj mu vsaj malo ublaže težak položaj. Naslov se izve v celjski podružnici »Jutrac«.

Tudi rekordi

Miss Gloria, »ambulančni okvir« največjega londonskega zavoda za žensko parado, se lahko pohvali z redkimi rekordi, ki se pa o njih malo piše. Fotografirana je bila namreč že 50.000-krat in v tem pogledu je gotovo prekosila tudi najslavnejše filmske zvezde. To pa še ni vse. Te dni je dobila iz Amerike dve ženitbeni ponudbi, eno iz Kanade, drugo iz Argentine. S tem je dosegla prvi tisočak njena »edinstvena zbirka pisem, ki jo v njih fantje in vdovci iz vseh krajev sveta snubijo.

Da bodo čitatelji lažje razumeli svetovno slavo miss Glorie, naj omenimo, da se ta slavna Angležinja »posoja« tudi za kratke filme ali fotografije, ki kažejo prednosti najrazličnejših kozmetičnih sredstev. Njeni filmi gredo po vsem svetu, njeno fotografijo so približili dnevniki in revije vseh narodov že šestkrat. V petih letih svojega delovanja je oblekla 30.753 oblek, promenirala in zvijala se je pred nešteti očmi, ki so kar požirala njeno dražestno postavo.

Dom samomorilcev

Samomori se množe po vsem svetu in francoski zdravnik Salut-Joet bi rad pomagal ljudem, da bi v obup ne segali po samomorilnem orožju. Njegov predlog je na prvi pogled zelo čuden. Mož pravi, da bi bilo treba zgraditi dom samomorilcev, opremljen z vsem udobstvom, ki bi jih spremljalo na oni svet. Proč z običajnim obešanjem, skakanjem v mrzlo vodo, streljanjem in strašno smrtjo pod vlakom! V domu samomorilcev, na mehkih preprogah, kjer bi igrala godba, bi si samomorilec končal življenje vpricho svojih dragih, ki bi ga lahko spremili do zadnje postaje življenja. Zadnjič bi si segli v roke, znancem in svojem bi lahko še naročili, kar bi mu težilo srce, potem bi pa ostal v sobici sam in spustil bi v njo omamni plin, ki bi ga prijetno omamlil in uspaval. Šele, ko bi že trdno spal, bi snuhtil v sobico smrtonosni strupeni plin.

To bi bila idealna smrt. Življenja navelični človek bi sladko zaspal in bi se ne zbudil več. Kakšen namen bi imel ta sistem javnih samomorov? Dr. Salut-Joet meni, da bi si pri tem načinu samomora mnogi premislili. Samomori gredo po njegovem mnenju večinoma na račun hipne duševne potrtosti in zmedenosti. Samomorilci, ki jim v zadnjem hipu rešijo življenje, sežejo le redko drugje po samomorilnem orožju. To je najboljši dokaz, da gre res samo za trenutno duševno zmedenost. Če bi torej moral samomorilec v svoj dom, kjer bi pred samomorom še povedal, kakšen pogreb hoče imeti in sploh kako se misli posloviti od sveta, bi si gotovo premislil. Samomorilec je treba dati po mnenju pariškega zdravnika možnost, da svoj sklep dobro premisli. Vprašanje je seveda, koliko samomorilcev bi šlo v tak dom in ali bi ne ostali rajše kar pri starih načinih samomora.

Božični prazniki na morju

Ob zvokih veselih poskočnic in najboljšem razpoloženju razigranih množic so odpluli za letošnje božične praznike iz New Yorka mnogi parniki velikih parobrodskih družb na krožna potovanja v subtropične in tropične ameriške kraje. Najbližji cilj so bili Bermudi, oddaljenejši pa Havana, Curacao, Zapadna Indija in Venezuela. Parobrodne družbe so v polni meri izrabile svoje brodože, ki počiva zaradi gospodarske krize že dolgo v pristanišču. Prebivalci New Yorka, ki nimajo blizu mesta primernih sportnih središč in ki se bridko pritožujejo nad ostrim podnebjem, so pa iznašli nov način praznovanja božičnih praznikov in silvestrovanja.

Najdaljša krožna vožnja traja 12 dni, ki hitro minejo med pestrimi svečanostmi in plesnimi prireditvami na krovu parnika in v luksuznih dvoranah krasnih hotelov pod jasnim nebom, kjer človek tako rad pozabi na oblačno in dolgočasno podnebje severa. Poleg tega pa tam daleč zunaj ne velja prohibicija in v parniških barih se lahko človek pošteno napije dobre kapije, namesto osvovljenih sadnih sokov. Zato ni čuda, da je bil naval na parnike tako velik in da je mnogo Newyorčanov preživevalo božične praznike daleč od doma na morju.

Emile Gaboriau:

Vampirji velemesta

Roman

Paul je bil sicer silno prestrašen, vendar je pa poskusil nadaljevati svojo igro, hotel je tajiti, braniti se... Toda na Lecoqov migljaj je privedel policaj damo v razkošni toaleti: Zoro-Rozo. In mladi slepar ni čakal, da izpregovori ona.

— Priznam, — je zajecjal ves ob-jokan, — vse priznam: bil sem zapeljan, pregovorili so me... Grozili so mi... Oprostite.

Lecoq ga je zaničljivo pahnul od se-be in pokazal na Flavijo, rekoč:

— Mene nikar ne prosite odpušča-nja, temveč tole damo.

Vojvoda de Champdoce je že hotel ves obupan oditi iz te nesrečne hiše, kamor je bil prišel poln radosti, ko ga je slavnici policist odvedel k oknu in mu dejal:

— Ti lopovi so vas osleparili samo na pol, gospod vojvoda. Otroci, ki ga iščete, živi in oni ga poznajo. Pa tudi jaz ga poznam in jutri vas odvedem k njemu.

XXXV.

Držeč se Lecoqovih navodil je Andre potrpežljivo čakal v bolnici Beaujon, kakšen bo konec igre, ki jo je igral na-mesto njega slavnici policist. Da, še več, imel je v sebi toliko energije, da je znal hliniti popolno brezskrbnost, ki je z njo presleplil Mascarotove agente.

Vsak dan mu je izročil bolnik na so-sedni postelji skrivaj pismo z obvesti-lom o vseh dogodkih; Andre je vsako

pismo skrivaj prečital in sežgal.

Toda čas je hitel... dnevi so mine-vali enolično in Andre je bil že začel izgubljeni potrpljenje, ko mu je sosed odkrito izročil pisemce, ki ga je prečital in radostno vzdiknil.

— Igra je dobljena, — mu je pisal slavnici policist, — nevarnosti ni več. Prosite jutri zdravnika, naj vam napiše listek, da lahko zapustite bolnico. Oble-cite se lepo in... najdete me pri vho-du v bolnico, kjer vas bom pričako-val... L.

Andre se ni bil čisto zdrav, roko je moral nositi še na podvezi. Toda to ga ni moglo zadržati. Vstal je zgodaj zju-traj, oblekel najlepšo obleko, po katero je bil poslal domov, se poslovil od skrb-nih strežnic in odšel.

Zunaj se je pa zamen oziral po svo-jem zaščitniku. Že je razmišljal, kaj po-četi, ko je naenkrat pridrdrala pred bol-nico odprta kočija. Andre je takoj spo-znal častitljivega gospoda z zlatimi očali, ki je urno skočil iz kočije in pri-hitel k njemu.

— Zakasnil sem se za pet minut, — se je opravičeval slavnici policist, — za-držal sem se tam...

In ko se mu je začel mladi slikar na vse pretege zahvaljevati, je dejal Le-coq smeje:

— Sedite k meni, pomeniti se moram z vami. Vreme je krasno, odpeljiva se v Boulonski gozd. Izvošček, poženite!

Andre je prisedel k policistu in čutil se je veliki izpremenci njegovega obi-čajno tako mirnega obraza. Začelo ga je skrbeti, kaj je z Lecoqom.

— Ali se je vam pripetilo kaj hude-ga, gospod? — je vprašal.

— Kaj še!

— Zdi se mi namreč...

Ah! Moj obraz se vam zdi čuden, kaj ne? Utrujen sem, ker sem vso noč

pregledoval papirje Mascarotove tolpe. Poleg tega pa prihajam iz prefektуре, kjer sem bil priča tragedije, ki me je razburila, mene, vajenega še hujših stvari. Razum Martina-Rigala ni prene-sel katastrofe. Nesrečnež je preveč lju-bil svojo hčerko. Bil je od nje nasilno ločen dobro vedoč, da jo zapuša orez imetja, omoženo z malopridnežem, ki ga je zaničeval. Vse to ga je tako potro-lo, da je zblaznel. Namesto kaznilnice ga čaka umobolnica. Umakne se kazni lju-di, ne uide pa strašni božji kazni.

— Martin-Rigal je zblaznel! — je še-petal Andre.

— Da. In veste, kakšna je njegova blaznost? Ima fiksno idejo, da sta Paul in Flavija brez sredstev, brez zavetišča, brez kruha... Prepričan je, da namera-va Paul spekulirati z lepoto svoje žene in živeti na račun njenega sramotnega življenja. In Rigalu se zdi, da sliši obup-ne klice svoje hčerke na pomoč. Da sliši ta prosiči glas. Cesto kliče čuje, pokleka pred nje in jih roti, naj ga iz-puste vsaj za en dan, za eno uro, češ, da se vrne, čim opero hčerkino čast. In ker nočejo uslišati njegove prošnje, skuša iztrgati mreže svoje celice tako, da ga morajo zdaj privezovati k postelji. Videl sem ga upadlega, izmučenega obraza, s krvavimi očmi in peno na ustih; tulil je liki zver od bolesti in div-je jeze. Spoznal me je in nehal je pre-klinjati, da me je mogel vprašati:

— Slišite Flavijin glas?

Mladi slikar se je zdrznil.

— In te muke bodo trajale morda leta in leta.

Za hip je zavladala grobna tišina.

Andreu se je smilil ta falot, ki mu je hotel iztrgati Sabino, umoriti jo.

— Bitka je torej dobljena, — je na-daljeval Lecoq. — Dr. Hortebize se zvija ta čas v strašnih bolečinah. Zastrupil se

je bil, toda strup ga je razočaral in zdaj traja njegova agonija že štiriindvajset ur. Catenaca čaka najmanj deset let pri-silnega dela. Pa tudi druge ribice so ob-visele v mreži. Martin-Rigalovi papirji so mi dali orožje proti ostalim lopovom. Perpignan, Van Klopen in Verminet poj-dejo deloma pred poroto, deloma pred kazensko sodišče. Usoda Toto-Chupina še ni odločena. Iz strahu pred kaznijo se je sam javil; to mu bodo šteli v do-bro.

Toda vse to ni moglo v polni meri zadovoljiti mladega slikarja.

— Kaj pa Croisenois? — je vprašal tiho.

Slavnici policist se je nasmehnil.

— Hočete reči, da dvomite o meni, — je odgovoril.

O... gospod!

— No torej, pomirite se. Obljubil sem, da ime grofa de Mussidana ne bo izgovorjeno. Croisenois se je posrečilo odnesti pete. Včeraj je prenočeval v Bruslju v hotelu de Saxe v sobi št. 9. Rudokopna družba v Tifila bo obravna-vana kot navadna sleparija. Ker denar še ni bil izplačan, bodo vsi deleži vrnje-ni. Croisenois bo pa obsojen in contuma-ciam na dva meseca ječe. Mladi Gaston Gandelu pa dobi svoje menice nazaj.

Kočija je drdrala po glavnem dre-voredu Bulonskega gozda. Lecoq je za-klical izvoščku, naj se vrne.

— Prišla je ura, ko vam moram po-vedati, zakaj sem vas oni dan pozdra-vil kot vojvodo de Champdoce, — je de-jal Lecoq. — Slutil sem, kdo ste, toda podrobnosti iz vašega čudnega življe-nja sem zvedel šele snodi.

In ne da bi čakal na odgovor je po-vedal kratko vsebino obsežnega zvezka, ki ga je bil dal Mascarot čitati Paulu.

Kolumbov zemljevid najden

V knjižnici starega seraila v Stam-bulu so našli turško kopijo Kolumbove-ga zemljevida. Kolumb je narisal ta zemljevid po svojih prvih vožnjah. Po-men te najdbe je zato tako velik, ker gre za edini izvod Kolumbovega zemlje-vida. V Stambulu najdeno turško kopijo je izročil l. 1517 sultanu Selimu I. nje-gov admiral Piri Rejis. Pester, na per-gamentu risan zemljevid pa izvira že iz l. 1513, kar je razvidno iz admiralove pomorske knjige Bachrije iz l. 1521. Vse kaže, da je ta »Novi zemljevid In-dijskega morja« identičen z zemljevi-dom, najdenim v starem serailu. Admi-ral Piri Rejis je označil ta zemljevid iz-rečno za kopijo zemljevida Kristofa Ko-lumba.

Profesor berlinske univerze Deiss-man je deloval v Stambulu poleti in je-seni l. 1921, da bi katalogiziral v serail-ski knjižnici grške rokopise za general-nega ravnatelja turških muzejev. Slu-čajno se je mudil v Stambulu tudi ori-jentalist bonnske univerze profesor Paul Kahle, ki izdaja knjigo Bachrije admiral Piri Rejisa. Deissman ga je prosil, naj pregleda orijentalne doku-mente. In lahko si mislimo radostno pre-senečenje bonnskega učenjaka, ko je našel kopijo Kolumbovega zemljevida. Kahle meni, da su Turki našli zemljevid pri ujetem špancu, Kolumbovem tova-rišu.

Čast se izpreminja.

— Pozna se ti, prijatelj, da nisi več samec. Sedaj nimaš več raztrganih no-gavic.

— Vidiš, to je bilo prvo, kar mi je žena v zakonu vtepla v glavo.

Zahvala

Vsem blagim srcem, ki ste se spou-nili ob boleznih in smrti mojega nepozab-nega soproga

Alberta Tušarja

se vdano zahvaljuje za vse posete in spremstvo, za cvetje, izražena sožalja ter za vsa tolažila v globoki tugi

Mati Tušarjeva.

Sv. maša - zadušnica se bo darovala v četrtek dne 7. t. m. ob pol 7. zjutraj pri Sv. Petru.

Bog plačaj vsem!

KDOR ŽELI ZAVAROVATI osebe ne glede starosti za slu-čaj smrti, ki se mu po 6 tednih izplača posmrtnina pri Kmet-ski eksportni zadrugi v Mari-boru, naj se zgleda pri zastop-niku na Rimski cesti št. 19, dvorišče, gostilna Novak. 482

DEKLE

boljše in mlajše, za vsa hišna opravila in kuhanje, išče mala obitelj v Zagrebu. Stalno me-sto, dobro postopanje in dobra hrana. Inženjer Dežma, Zagreb, Krajiška ulica 13. 478

Telefon 2059

Premog suha drva

Pogačnik Boborčeva

LEPO SOBO

s centralno kurjavo oddam na Miklošičevi cesti št. 20 (vhod skozi dvorišče, levo). 471

3 X CENEJŠA OD ŽIME za modroce je volna. Prodaja: Šega, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5/L 3581

SANI

dvovprežne in štirisedežne pro-dam po prav ugodni cen. Na-slov: Marija Perhanc, Krško. 480

POZOR MALI TRGOVCI! V Kranju na Glavnem trgu pro-dam manjšo galanterijsko trgo-vino, vpeljeno, z manjšo zalo-go kurantnega galanterijskega blaga. Cena 20 % pod lastno ceno. Pogoj zelo ugodni! Več pri L. Rebolj v Kranju. Kupci posestev, gostlin, hiš itd. izve-ste prav tu za vsakovrstne ob-jehte, ki jih imam ceno napro-daj. 479

250 DINARJEV DNEVNO zaslužite z obiskovanjem ljudi v vašem okraju. — »Kosmos«, Ljubljana, poštni predal 307. Znamka za odgovor! 1/T

Klavirji!

pianini

Kupujte na obroke

od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Bö-sendorfer, Steinway, Förster, Petrof, Höpfl, Stingl original, ki so nesporno najboljše! (Lah-ka, precizna mehanika.) Pro-daja jih izključno le sodni iz-vedenec in bivši učitelj Glas-bene Matice

Alfonz Breznik

Aleksandrova cesta št. 7 (voga! Beethovne ulice)

Smučarske in vsakovrstne športne obleke izdeluje DAMSKI MODNI SALON

ELYSEE

LJUBLJANA, Novi trg št. 5

hitro, moderno, solidno in poceni

Izdelujejo se naj-novejši modeli o-troških vozčkov, razna najnovejša tvojoklesa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira. Naj-nižje cene. Ceniki franko.

»TRIBUNA« F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozč-kov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Standard oil Company

of Jugoslavija

skladišče in zastopstvo

R. TONEJC, PTUJ

Globoko potrti naznanjamo vsem sorod-nikom, prijateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljeni, srčno dobri sopro, papa, brat, stric in svak, gospod

Karel Goričar

veletrgovec s papirjem, knjigarnar in posestnik

danes ob 19. po dolgi in mučni bolezni Bogu vdano preminul.

Dragega pokojnika spremimo v torek popoldne ob 15.30 iz mrtvašnice javne bol-nice v Celju na okoliško pokopališče.

Celje, dne 3. januarja 1932.

ANI GORIČAR, soproga

KINKI in DRAGA, hčerki

TVRDKA GORIČAR in LESKOVŠEK V CELJU naznanja vsem prijateljem in znan-cem žalostno vest, da je njen družabnik, gospod

Karel Goričar

knjigarnar, veletrgovec in hišni posestnik

danes ob 19. po trudapolnem in neumor-nem delovanju v 65. letu starosti za vedno preminul.

Pokojnika ohranimo v hvaležnem spo-minu!

Celje, dne 3. januarja 1932.